

el davantal de pere calders

Un dels trumfos fermes dels secretari d'Estat d'Hisenda, el senyor Josep Borrell, és que agrada a les senyores. Això no és pas motiu de crítica adversa, sinó d'enveja, d'aquella que si es tornés tinya molts mortals com ara jo ens passàriem tot el sant dia gratant-nos. I perquè es vegi com és de contradictòria la vida, al senyor Borrell li ha correspost de ballar amb la més lletja, la qual, per torna, és antipàtica. De què serveix l'atractiu físic si, a l'hora de dansar al so que toquen t'encolomen una parella poc o gens afavorida?

El col·lectiu de contribuents de l'Estat té fama de rebec, s'arriba a la conclusió que a les bones no se'n pot treure res. Per aquesta causa, el senyor Borrell no cessa de formular amenaces i auguris catastròfics. La conseqüència és que, en termes generals, no agrada als senyors, que tenen la sensació que no se'ls vol convèncer, sinó simplement espantar-los. I com que pagar impostos és un deure cívic, servir-se massa de la intimidació fa mal efecte, sembla com si hi hagués penúria d'arguments.

La situació és delicada i es troben a faltar recursos dialèctics. Per culpa d'aquesta falta de materials es recorre amb una insistència penosa a tàctiques defectuoses. Per exemple, re-treure'ns constantment que els ciutadans d'aquest país som els

Esprémer sense perdre la conducta

qui paguem menys impostos de tots els pertanyents a la Comunitat Econòmica Europa. N'hi ha algunes de pitjors en aquest sentit, però són de poca aparença estadística i no val la pena d'establir-hi comparances. En canvi, Suècia va com l'anell al dit per fer-nos caure la cara de vergonya tributària. Paguen el doble — i en alguns casos més — que els nostres contribuents més complidors. Què tal, eh? La llàstima és que la informació puntual va arribant progressivament a tots els racons d'aquesta terra, sobretot a mesura que la democràcia li obre camí. Sabem, i ningú no s'atreveix a desmentir-ho, que els suecs reben a canvi del que paguen a l'Estat el doble del que rebem nosaltres. A vegades, fins i tot més del doble.

El mal (un altre mal dels grossos) és que s'observa una falta de coordinació verbal que desconcerta molt. El senyor Carlos Solchaga, ministre d'Economia i, per tant, superior jeràrquic del senyor Josep Borrell, intervingué en un seminari celebrat a la Universitat Internacional Menéndez y Pelayo, i va dir textualment "que ni tenim el sistema de pensions que els nostres ciutadans es mereixen, ni el sistema sanitari que hauríem de tenir, ni el sistema educatiu que aquest país es mereix".

És evident que es va oblidar d'una colla de coses més, però cal concedir-li que no sempre és oportú de tirar a matar contra tot el que és gras. Sense comptar que el seu col·laborador encarregat de la secretaria d'Estat d'Hisenda no es cansa mai de recordar-nos que si tothom pagués religiosament tindríem els serveis que ens falten. És allò que se'n diu un cercle viciós, amb el benentès que tots els vicis són dolents. Perquè no hi falti el toc d'ignomínia indispensable, se'ns parla del frau fiscal, i ens assenyalen un dit poderós, enorme i acusador: els infractors som *nosaltres*, com si diguéssim els dolents d'una pel·lícula en la qual treballem de franc i ens faran pagar entrada el dia de l'estrena.

Es parla molt poc d'un possible frau administratiu, que almenys com a hipòtesi no hauria de fruit de la condició d'intocable. En el cas que el qualificatiu de frau fos massa fort per referir-se a autoritats legítimament constituïdes, es podria parlar amb tacte, amb prudència, de gestió deficient. Això no s'hauria de prendre malament, perquè s'accepta que una desgràcia tothom la pot tenir. El que potser porta una premsa especial és establir un clima de confiança mútua entre cobradors i pagadors. Sense amenaces ni expressions ofensives, com si tots plegats aspiréssim a guanyar, noblement, premi de conducta.

Pere Calders